

СУТНІСТЬ І ПРОЯВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*М. С. Каземирчик, М. О. Михайліченко,
здобувачі вищої освіти
спеціальність 071 «Облік та оподаткування»
Миколаївський національний аграрний університет*

Глобалізація – це об’єктивний соціальний процес, змістом якого є дедалі більший взаємозв’язок та взаємозалежність національних економік, національних політичних і соціальних систем, національних культур, а також взаємодія людини й довкілля. В основі глобалізації лежить розвиток світових ринків товарів, послуг, праці й капіталу [1]. Поняття глобалізація вміщує декілька підсистем (рис.1).

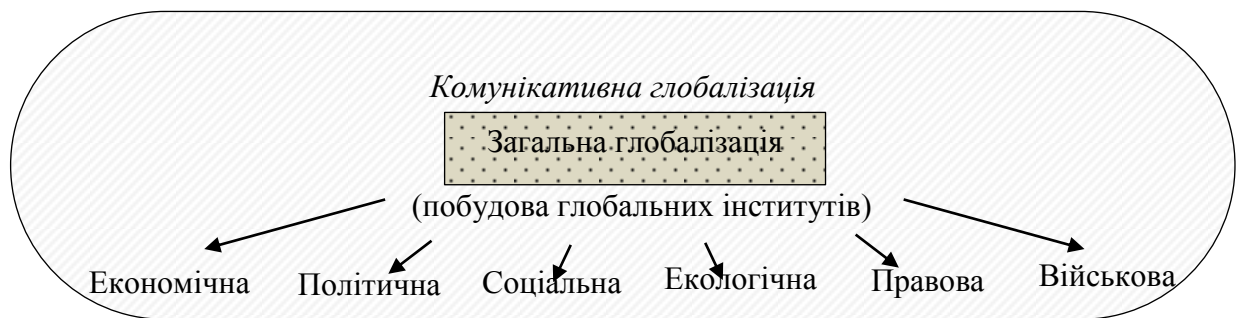


Рисунок 1 – Складові глобалізаційних процесів

Джерело: побудовано за матеріалами [2].

Визначаючи сутність категорії «глобалізація», насамперед мова йде про інтеграцію міжнародних ринків товарів, робочої сили та капіталу [3].

Нині процеси глобалізації торкнулись майже всіх економічних сфер України. Глобалізація сприяє посиленню конкуренції між вітчизняними і зарубіжними виробниками. Об’єктивно це є позитивним фактором, тому що сприяє підвищенню продуктивності праці в країні, стимулює розвиток нових вітчизняних інноваційних технологій і розповсюдження їх серед країн світу і це є її великою перевагою [4].

Але варто зауважити, що окрім позитивних наслідків можливі значні ризики, а саме:

- настання екологічної та демографічної кризи (дефіцит ресурсів, старіння нації);
- зростання соціальної несправедливості;
- культурна криза, криза суспільства масового споживання;
- транскордонна злочинність, кіберзлочинність;
- деформація структури ринків, фінансові кризи;
- проблеми забезпечення національної безпеки країни [5].

Отже, з метою гарантування національної безпеки варто регулювати глобалізаційні процеси, які пов’язані зі складовими економічної безпеки держави, до яких віднесено фінансову, зовнішньоекономічну, макроекономічну, інвестиційно-інноваційну, інформаційну, науково-

технологічну, енергетичну, соціальну, продовольчу, демографічну, виробничу та екологічну безпеки [6].

На рис. 2 зображено динаміку індексу глобалізації через економічні параметри.

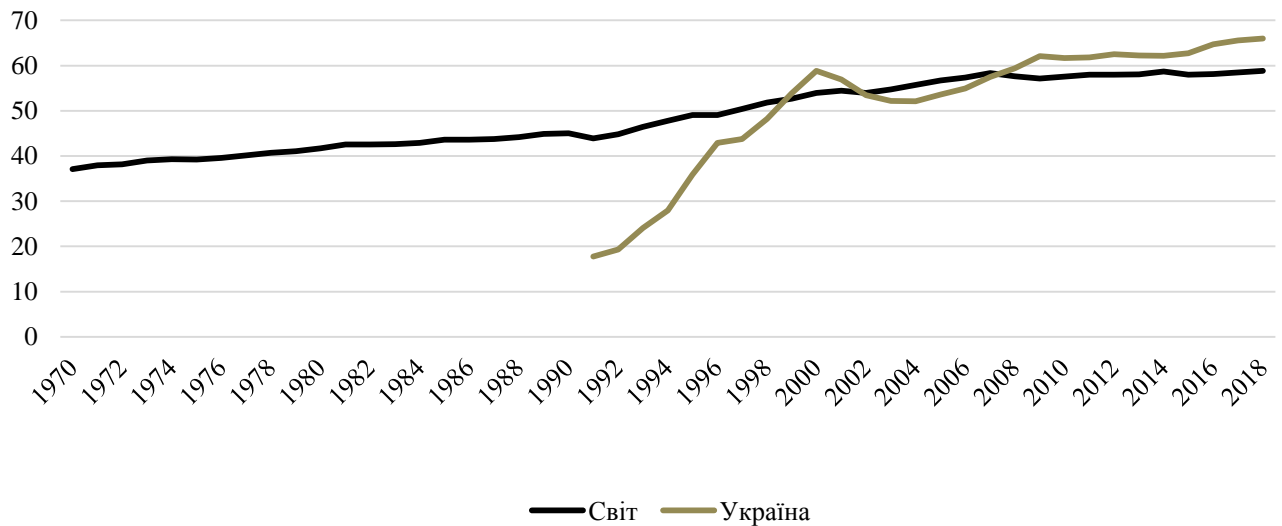


Рисунок 2 – Індекс економічної глобалізації
Джерело: побудовано за матеріалами [7].

Швейцарський економічний інститут при Федеральній вищій технічній школі Цюріха розробив індекс глобалізації (KOF Globalisation Index), що відображає рівень глобалізації різних країн з економічного, політичного та соціального погляду. Останні дослідження проводились в 2018 році, тоді в Україні індекс економічної глобалізації був вищим ніж в середньому по світу. Це майже на 5 пунктів вища ніж в Східній Азії та Океанії, проте на 8 менша ніж в середньому по Європі. В країнах з низьким доходом, у 2018 році, середньозважений економічний індекс глобалізації становив 41,26, а в країнах з високим доходом – 74,74.

Отже, економічна глобалізація набула більшого розміру в розвинутих країнах. З метою забезпечення національної безпеки кожної країни, і України зокрема, необхідним є врахування ризиків, які є наслідками глобалізації.

Бібліографічний список:

1. Крисенко К. А. Глобалізація та її наслідки для економіки країн світу. URL: <https://goo.su/8gtp> (дата звернення: 18.10.2021).
2. Ананьєв М. Ю. Глобалізація і економічний розвиток. URL: <https://goo.su/8gTP> (дата звернення: 20.10.2021).
3. Крушинський Д. В. Економічна історія та сучасні виклики глобалізації. URL: <https://goo.su/8gtQ> (дата звернення: 22.10.2021).
4. Морозов І. Р. Вплив глобалізації на розвиток економіки України. URL: <https://goo.su/8GTQ> (дата звернення: 25.10.2021).
5. Матвеева М. П. Економічні аспекти наслідків глобалізації. URL: <https://goo.su/8gTr> (дата звернення: 25.10.2021).
6. Гнатенко В. Основні складові економічної безпеки держави. URL: <https://goo.su/8Gtr> (дата звернення: 29.10.2021).

7. KOF Swiss Economic Institute. KOF Globalisation Index. URL: <https://goo.su/8gtS> (дата звернення: 29.10.2021).

*Науковий керівник – Костирко А. Г.,
канд. екон. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ

*А.Г. Костирко,
канд. екон. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування
К.В. Живченко,
здобувач вищої освіти
спеціальність 071 «Облік та оподаткування»
Миколаївський національний аграрний університет*

Глобалізаційні процеси у сучасній світовій економіці, і в Україні зокрема, вимагають трансформації державної політики у сфері регулювання організації оплати праці в контексті забезпечення соціального захисту. Одним з найголовніших напрямів розвитку держави є створення умов для ефективної праці кожної людини, оскільки насамперед доходи від трудової діяльності формують добробут кожної родини. Питання зайнятості населення та оплати праці працюючих розглядається на світовому рівні, про що свідчать Глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року, проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, зокрема Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання.

Україна активно доєдналася і підтримала проголошені Глобальні цілі сталого розвитку та адаптувала їх з урахуванням специфіки розвитку України, що затверджено відповідним Указом президента України [1].

Відповідно до ст. 96 Кодексу законів про працю України і ст. 6 Закону України «Про оплату праці» у підприємствах розрізняють основну і додаткову оплату праці. Основна заробітна плата – це винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування, посадові обов'язки) [2, 3]. Вона встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для службовців.

Оплата праці виплачується, як правило, у грошовій формі. Виплати натурою допускаються законодавством лише як виняток (ч. 1 ст. 94 КЗпП України) та в тих галузях і за тими професіями, де така оплата є бажаною для працівників або звичайною, крім товарів, перелік яких затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 року № 244 (зокрема: усіх видів алкогольних напоїв, включаючи спирт і виноматеріали; коконів шовкопряда, вовни (сировина), продукції звірівництва, хутра, шкіри та